

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ฐ
สารบัญภาพ	ฑ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา	4
1.3 สมมติฐานการวิจัย	5
1.4 ขอบเขตการศึกษา	5
1.5 พื้นที่ศึกษา	6
1.6 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	8
1.6.1 แนวคิดเกี่ยวกับการย้ายถิ่น	8
1.6.2 แนวคิดเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐาน	13
1.6.3 แนวคิดประชากรกับการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร	18
1.6.4 แนวคิดรูปแบบการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร	19
1.7 ทบทวนวรรณกรรม	22
1.8 กรอบแนวคิดในการศึกษา	30
1.9 ระเบียบวิธีวิจัย	31
1.9.1 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล	31
1.9.2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา	33
1.9.3 การรวบรวมข้อมูล	33
1.9.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	34
1.9.5 การนำเสนอผลการศึกษา	34

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 2 สภาพทางกายภาพ ลักษณะทางสังคม-วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของชาวคาระอั้ง	36
2.1 ทำเลที่ตั้ง	36
2.2 สภาพกายภาพ	37
2.2.1 ลักษณะภูมิประเทศ	37
2.2.2 ดิน	38
2.2.3 ลักษณะภูมิอากาศ	40
2.3 ทรัพยากรชีวภาพ	40
2.4 การใช้ที่ดิน	41
2.5 ลักษณะประชากร	45
2.6 ลักษณะทางสังคม และวัฒนธรรม	50
2.6.1 การแต่งกาย	50
2.6.2 ภาษา	51
2.6.3 ศาสนา ความเชื่อ และพิธีกรรม	52
2.6.4 วัฒนธรรม และประเพณี	55
2.7 สถานศึกษา และศาสนสถาน	58
2.8 กิจการสาธารณูปโภค	60
2.9 การประกอบอาชีพ	61
2.10 สรุป	65
บทที่ 3 พัฒนาการการเคลื่อนย้าย และการตั้งถิ่นฐานของชาวคาระอั้งในอำเภอเชียงดาว	67
3.1 พัฒนาการการเคลื่อนย้ายจากประเทศพม่าเข้าสู่ประเทศไทย	67
3.2 พัฒนาการการเคลื่อนย้าย และการตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย	70
3.2.1 การเคลื่อนย้าย และการตั้งถิ่นฐานของคาระอั้งบ้านแม่จร	73
3.2.2 การเคลื่อนย้าย และการตั้งถิ่นฐานของคาระอั้งบ้านปางแดงใน	79

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.2.3 การเคลื่อนย้าย และการตั้งถิ่นฐานของคาระฮั้งบ้านห้วยปง	82
3.2.4 การเคลื่อนย้าย และการตั้งถิ่นฐานของคาระฮั้งบ้านปางแดงนอก	86
3.3 สรุป	94
บทที่ 4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการย้ายถิ่น และการตั้งถิ่นฐานของชาวคาระฮั้งในอำเภอเชียงดาว	95
4.1 บ้านแม่จร	95
4.1.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการย้ายถิ่น	95
4.1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน	96
4.2 บ้านปางแดงใน	97
4.2.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการย้ายถิ่น	97
4.2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน	99
4.3 บ้านห้วยปง	100
4.3.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการย้ายถิ่น	100
4.3.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน	101
4.4 บ้านปางแดงนอก	102
4.4.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการย้ายถิ่น	102
4.4.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน	104
4.5 สรุป	106
บทที่ 5 การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตด้านเศรษฐกิจของชาวคาระฮั้งในอำเภอเชียงดาว	109
5.1 บ้านแม่จร	109
5.1.1 ช่วงปีพ.ศ. 2526 – ปีพ.ศ. 2534	109
5.1.2 ช่วงปีพ.ศ. 2535 – ปีพ.ศ. 2542	112

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.1.3 ช่วงปีพ.ศ. 2543 – ปีพ.ศ. 2553	112
5.2 บ้านปางแดงใน	115
5.2.1 ช่วงปีพ.ศ. 2526 – ปีพ.ศ. 2534	115
5.2.2 ช่วงปีพ.ศ. 2535 – ปีพ.ศ. 2542	117
5.2.3 ช่วงปีพ.ศ. 2543 – ปีพ.ศ. 2553	119
5.3 บ้านห้วยปง	123
5.3.1 ช่วงปีพ.ศ. 2526 – ปีพ.ศ. 2534	123
5.3.2 ช่วงปีพ.ศ. 2535 – ปีพ.ศ. 2542	125
5.3.3 ช่วงปีพ.ศ. 2543 – ปีพ.ศ. 2553	126
5.4 บ้านปางแดงนอก	129
5.4.1 ช่วงปีพ.ศ. 2526 – ปีพ.ศ. 2534	129
5.4.2 ช่วงปีพ.ศ. 2535 – ปีพ.ศ. 2542	129
5.4.3 ช่วงปีพ.ศ. 2543 – ปีพ.ศ. 2553	130
5.5 สรุป	134
บทที่ 6 สรุป อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ	135
6.1 สรุปผลการศึกษา	135
6.1.1 พัฒนาการการเคลื่อนย้าย และการตั้งถิ่นฐานของชาวดาระอั้งใน อำเภอเชียงดาว	135
6.1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการย้ายถิ่น และการตั้งถิ่นฐานของชาวดาระอั้งใน อำเภอเชียงดาว	137
6.1.3 การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตด้านเศรษฐกิจของชาวดาระอั้งในอำเภอ เชียงดาว	138
6.2 การอภิปรายผลการศึกษา	139

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6.2.1 รูปแบบการเคลื่อนย้าย และการตั้งถิ่นฐานของชาวคาระอั้งใน อำเภอเชียงดาว	139
6.2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการย้ายถิ่น และการตั้งถิ่นฐานของชาวคาระอั้งใน อำเภอเชียงดาว	140
6.2.3 การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตด้านเศรษฐกิจของชาวคาระอั้งในอำเภอ เชียงดาว	140
6.3 ประโยชน์ที่ได้รับ	142
6.4 ปัญหาและอุปสรรคในการศึกษา	143
6.5 ข้อเสนอแนะในการศึกษา	143
บรรณานุกรม	145
ภาคผนวก	151
ภาคผนวก ก แบบนำสัมภาษณ์	152
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม	155
ภาคผนวก ค หนังสือประกาศเขตป่าในอำเภอเชียงดาว	162
ภาคผนวก ง ประวัติ และพัฒนาการของการสัมปทานป่าไม้ในภาคเหนือ ของไทย	173
ประวัติผู้เขียน	175

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1.1 จำนวนประชากร และครัวเรือนในพื้นที่ศึกษา	6
2.1 ลักษณะของชุดดิน	38
2.2 ลักษณะการถือครองที่ดิน และกรรมสิทธิ์	42
2.3 จำนวนประชากรแบ่งตามช่วงอายุ และขนาดครัวเรือน ปีพ.ศ. 2552	46
2.4 โครงสร้างประชากรปีพ.ศ. 2552	48
2.5 บัตรแสดงสถานะบุคคลของชาวคาระอั้ง	50
2.6 จำนวน และร้อยละของศาสนาที่นับถือ	52
2.7 ประเพณีในรอบปีของชาวคาระอั้ง	57
2.8 ปฏิทินการเกษตรของชาวคาระอั้ง	62
2.9 การประกอบอาชีพของชาวคาระอั้ง	64
3.1 การเคลื่อนย้าย และการตั้งถิ่นฐานของคาระอั้งในอำเภอเชียงดาว	92
4.1 ปัจจัยผลักดันการย้ายถิ่น และปัจจัยดึงดูดการตั้งถิ่นฐานของคาระอั้งบ้านแม่จร	97
4.2 ปัจจัยผลักดันการย้ายถิ่น และปัจจัยดึงดูดการตั้งถิ่นฐานของคาระอั้งบ้านปางแดงใน	99
4.3 ปัจจัยผลักดันการย้ายถิ่น และปัจจัยดึงดูดการตั้งถิ่นฐานของคาระอั้งบ้านห้วยปง	101
4.4 ปัจจัยผลักดันการย้ายถิ่น และปัจจัยดึงดูดการตั้งถิ่นฐานของคาระอั้งบ้านปางแดงนอก	105
4.5 ปัจจัยผลักดันการย้ายถิ่น และปัจจัยดึงดูดการตั้งถิ่นฐานของคาระอั้งทั้ง 4 หมู่บ้าน	107
5.1 การประกอบอาชีพ และการใช้ที่ดินของคาระอั้งบ้านแม่จร	110
5.2 การเปรียบเทียบการใช้ที่ดินของคาระอั้งบ้านแม่จร	113
5.3 การประกอบอาชีพ และการใช้ที่ดินของคาระอั้งบ้านปางแดงใน	116
5.4 การเปรียบเทียบการใช้ที่ดินของคาระอั้งบ้านปางแดงใน	119
5.5 การประกอบอาชีพ และการใช้ที่ดินของคาระอั้งบ้านห้วยปง	125
5.6 การเปรียบเทียบการใช้ที่ดินของคาระอั้งบ้านห้วยปง	127
5.7 การประกอบอาชีพ และการใช้ที่ดินของคาระอั้งบ้านปางแดงนอก	130
5.8 การเปรียบเทียบการใช้ที่ดินของคาระอั้งบ้านปางแดงนอก	131

สารบัญภาพ

รูป	หน้า	
1.1	พื้นที่ศึกษา	7
1.2	แบบจำลองกระบวนการอพยพ	11
1.3	ลักษณะการย้ายถิ่นตามลำดับชั้นจากเขตชนบทสู่เมือง	12
1.4	รูปแบบการตั้งถิ่นฐานในชนบท	17
1.5	โมเดลการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรของ von Thünen	21
1.6	กรอบแนวคิดในการศึกษา	32
2.1	ระดับความสูงของพื้นที่ศึกษา	39
2.2	การใช้ที่ดินของชาวดาระอั้งในพื้นที่ศึกษา	43
2.3	กรรมสิทธิ์ในการครอบครองที่ดิน	43
2.4	การเปรียบเทียบจำนวนประชากรปีพ.ศ. 2552	47
2.5	โครงสร้างประชากรปีพ.ศ. 2552	48
2.6	เสื้อ และการแต่งกายของหญิงดาระอั้ง	51
2.7	วงสวมเอวของหญิงดาระอั้งที่เรียกว่า หน่องว่อง	51
2.8	โถงบ้าน (ใจกลางบ้าน) ของชุมชนชาวดาระอั้ง	56
2.9	การแข่งขันกีฬาประจำปีของชาวดาระอั้ง	58
2.10	สถานศึกษาของชาวดาระอั้ง	59
2.11	สำนักสงฆ์บ้านแม่จร	60
2.12	การใช้ไฟฟ้าด้วยแผงโซลาร์เซลล์	61
3.1	เส้นทางการเคลื่อนย้ายจากประเทศพม่าเข้าสู่ประเทศไทย	71
3.2	แผนผังหมู่บ้านแม่จรปีพ.ศ. 2553	76
3.3	เส้นทางการเคลื่อนย้าย และการตั้งถิ่นฐานของดาระอั้งบ้านแม่จรกลุ่มแรก	77
3.4	เส้นทางการเคลื่อนย้าย และการตั้งถิ่นฐานของดาระอั้งบ้านแม่จรกลุ่มที่สอง	78
3.5	แผนผังหมู่บ้านปางแดงในปีพ.ศ. 2553	82
3.6	เส้นทางการเคลื่อนย้าย และการตั้งถิ่นฐานของดาระอั้งบ้านปางแดงใน	83
3.7	แผนผังหมู่บ้านห้วยปงปีพ.ศ. 2553	85
3.8	เส้นทางการเคลื่อนย้าย และการตั้งถิ่นฐานของดาระอั้งบ้านห้วยปง	87

สารบัญภาพ (ต่อ)

รูป	หน้า	
3.9	แผนผังหมู่บ้านปางแดงนอกปีพ.ศ. 2553	90
3.10	เส้นทางการเคลื่อนย้าย และการตั้งถิ่นฐานของคาระอั้งบ้านปางแดงนอก	91
3.11	ลักษณะการตั้งถิ่นฐานของคาระอั้งทั้ง 4 หมู่บ้าน	93
5.1	การใช้ที่ดินของคาระอั้งบ้านแม่จร	111
5.2	ช้างสำหรับให้นักท่องเที่ยวขี่เพื่อชมธรรมชาติ	114
5.3	กิจกรรมการแสดงรอบกองไฟ	119
5.4	การใช้ที่ดินของคาระอั้งบ้านปางแดงใน	121
5.5	แปลงสาธิตการเกษตรผสมผสานบ้านปางแดงใน	122
5.6	บ้านพักแบบโฮมสเตย์บ้านปางแดงใน	122
5.7	การใช้ที่ดินของคาระอั้งบ้านห้วยปลง	128
5.8	การใช้ที่ดินของคาระอั้งบ้านปางแดงนอก	133